

Tabela 4: Na skupnosti temelječi učenje, prostori in početja – rezultati projekta

Št.	Identificirane težave/ovire/potrebe	Priporočila/predlogi za spremembe
1	Starejši odrasli so v javni razpravi pogosto označeni kot 'BREME'. Redko se obravnavajo kot NOSILCI RAZVOJA IN NAPREDKA in so deležni spoštovanja za njihov dragoceni prispevek k skupnosti.	Lokalne skupnosti bi morale prepoznavati in nagradjevati ta dragoceni prispevek z nagradami, finančnimi spodbudami za organizacije, povabili na proslave ob državnih in drugih praznikih ter kulturne in druge družbene dogodke. Njihov prispevek vključuje vodenje društev upokojencev, karitativnih organizacij, univerz za tretje življenjsko obdobje, številnih drugih NVO-jev, strokovnih in prostovoljnih organizacij, ki niso vezani le na starejšo populacijo, projekte vzajemne pomoči med starejšimi in spontano vzajemno pomoč oz. zelo razširjeno prostovoljstvo, ko zlasti tretja generacija daje oporo in skrbstvo četrti generaciji – v vseh teh pogledih je zlasti neprecenljivo delovanje žensk. Poiščite priložnosti za prepoznavanje prispevka skupnosti, ki ga imajo moški v tretjem in četrtem življenjskem obdobju. To lahko naredite v okviru dnevnih centrov za starejše odrasle, s primernimi oznamovanji in sklici na njihove aktivnosti in udejstvovanje (označbe na stavbah, objektih in mestih, kjer so ljudje nekaj naredili ali ustvarili oziroma vestno opravili svoje delo). Poiščite priložnosti, v okviru katerih bi lahko zbrali življenjske zgodbe moških, starih 60 let ali več, iz svoje skupnosti.
2	Pomanjkanje SKUPNOSTNIH PROGRAMOV in dejavnosti za moške	Skupnostni programi za moške lahko moškim pomagajo, da ostanejo v stiku z dejavnostmi in vlogami, ki so jih razvijali pred tem, saj so te pomembne za njihovo identiteto, počutje in duševno zdravje. Projekt <i>Men's Sheds</i> je ena najbolj priznanih praks s področja skupnostnih programov za moške, katere dosežke bi bilo treba predstaviti čim širšemu krogu moških po koncu delovno aktivnega obdobja. Tovrstne prakse bi lahko uvajali in (finančno) podpirali v sodelovanju z občinami. Lokalne skupnosti bi morale na splošno poskrbeti za bolj demokratično in participativno vključevanje starejših odraslih v posvetovalne in druge prakse, prek katerih bi lahko ti prispevali k skupnosti (vključno z delovnimi, čistilnimi in drugimi skupnostnimi akcijami), ne da bi bili pri tem ločeni od preostale družbe.

3 DEJAVNOSTI IN ŽIVLJENJSKI SLOG v prvem in drugem življenjskem obdobju določajo tiste v tretjem in četrtem.	Intervjuvanci iz Slovenije, ki so bili dejavni že v otroštvu (če so jih starši vzgajali v tem duhu in spodbujali), so ostali dejavni tudi pozneje. Dejavni intervjuvanci so imeli bolj polno in izpolnjujoče življenje ter so izkazovali več angažiranosti in kritičnega mišljenja. Taki moški so pogosto dejavni vse svoje življenje, ustavi jih le bolezen ali smrt. Podobno kot izobrazba družbeni in kulturni kapital v prvih dveh obdobjih življenja pomembno vplivata na kakovost življenja v odrasli dobi in še posebej v starosti (glejte priporočilo 9 v tabeli 2.C.2). Programi vseživljenjskega učenja, ki jih izvajajo izobraževalne ustanove, in programi priložnostnega učenja bi morali te kompleksne težave obravnavati ne zgolj z izobraževalnimi metodami, temveč tudi s skupnostnimi dejavnostmi in programi, ki poudarjajo, kako pomembna sta družbeni in kulturni kapital iz prvih dveh življenjskih obdobji za dejavno staranje in dolgoživost.
4 Pomanjkanje informacij o možnostih za sodelovanje in potrebah po pomoči, ki jo lahko dajejo starejši odrasli itn., ter boljša organiziranost dejavnosti za starejše odrasle.	Povezati, koordinirati in nadgraditi bi bilo treba dejavnosti in storitve, ki so namenjene starejšim odraslim (dnevni centri aktivnosti, univerze za tretje življenjsko obdobje, medgeneracijski centri, domovi starejših občanov itn.), da bi bile dostopnejše vsem starejšim odraslim (tudi moškim in tudi brezplačno). Pri tem naj lokalne oblasti poskrbijo zlasti za ustrezne prostore (večina obravnavanih organizacij za starejše odrasle je imela neustrezne, premajhne in/ali plačljive prostore, ki se niso mogli razvijati v živahna zbirališča in srečališča) ter za sofinanciranje dejavnosti in storitev, ki so danes pretežno podrejene birokratsko zahtevnim razpisom (javnim in evropskim) in trgu. Poskrbeti je treba tudi, da informacije prek ustreznih kanalov vedno dosežejo ciljno skupino. Prvi korak pri starejših odraslih s šibkim socialnim kapitalom naj vključuje neposredno osebno komunikacijo, čeprav so lahko koristni tudi drugi informacijski kanali. Glejte tudi priporočilo št. 8 v tabeli 1.C.2 in priporočilo št. 6 v tabeli 3.C.2.
4 Prostori za starejše odrasle so pogosto slabo označeni, neopazni in skriti očem članov skupnosti.	Ustrezno je treba označiti vse organizacije, ki se ukvarjajo s starejšimi odraslimi, in prostore, ki so prijazni do te starostne skupine.
5 Spregledan prispevek skupnosti. Izražena želja za prenos znanja, veščin, življenjskih izkušenj itn.	Treba je pripraviti strategije za prenos znanj, praks, veščin in kompetenc na mlajšo generacijo, ki teh veščin in kompetenc (še) nima, ali poskrbeti za ozaveščenost o pomenu skupnostnega dela in solidarnosti ter socialnega varstva in skupnosti, ki jo je trenutna generacija starejših odraslih zgradila v svoji aktivni delovni dobi.

6 Vključevanje moških, starih 60 let ali več. Organizirajo se lahko obiski ali ekskurzije, ki so še zlasti zanimivi za moške, kot so na primer tehnični sejmi, muzeji, zbirke starodobnih vozil ipd.

Ena od možnosti za vključevanje teh moških je, da se jim zaupajo manjša opravila. V vzhodni Estoniji ima na primer med starejšimi odraslimi vozniki izpit več moških kot žensk. Tako bi lahko kot prvi korak k vključevanju v obstoječe projekte moške prosili za občasne prevoze tistih brez voznškega izpita.